

Odmítáme politickou angažovanost České advokátní komory

prolibertate.cz/2023/02/odmitame-politickou-angazovanost-ceske-advokatni-komory

Dne 22. února zveřejnil portál Advokátní deník článek JUDr. Roberta Němce, LL.M., advokáta a předsedy České advokátní komory, nazvaný „Projevy advokátů – politiků nejsou stanovisky ČAK ani advokacie“. V článku doktor Němec upozorňuje advokátky a advokáty, kteří svými „politickými“ projevy vyjadřují nesouhlas se současnou politikou vlády (vnitrostátní či mezinárodní), že mohou porušovat pravidla advokacie. Ve svém článku Robert Němec výslovně uvádí následující:

„Domnívám se, že v dané situaci je na místě apelovat na politicky angažované advokátky a advokáty, a to zejména ty, kteří se v rámci politické soutěže orientují na skupiny voličů, jež nejsou spokojeny se stávajícím demokratickým systémem a převažující zahraničně politickou orientací České republiky, aby zvážili, zda by neměli po dobu své politické angažovanosti výkon advokacie pozastavit, aby jejich projevy nebyly dávány do souvislosti s advokací.“

Byl bych velmi rád, aby si tyto kolegyně a kolegové uvědomili, že pro řadu advokátek a advokátů nejsou jejich projevy přijatelné a mají potřebu se od nich distancovat. Vzhledem k tomu, že členství v České advokátní komoře je nezbytnou podmínkou výkonu

advokacie, se však nemohou advokátky a advokáti, pro něž je advokacie jediným povoláním, od výše zmíněných projevů distancovat tím, že by z České advokátní komory vystoupili.“

Členové našeho právního institutu se spolu s dalšími kolegy proti tomuto článku ohradili, a to hned z několika důvodů:

1. Česká advokátní komora má být organizací apolitickou. Nepřísluší jí hodnotit správnost či nesprávnost názorů členů komory. Jakkoliv nelze komoře upřít právo posuzovat konkrétní projev konkrétního advokáta, není možné obecně diskvalifikovat z politického působení advokáty ztotožňující se s občany, kteří jsou nespokojeni *„se stávajícím demokratickým systémem a převažující zahraničně politickou orientací České republiky“*. Máme za to, že ve veřejném prostoru koluje řada textů advokátek a advokátů podporujících současné směřování vlády, které by jistě stály za přezkum z hlediska souladu s etickým kodexem ČAK.
2. Je nepřijatelné, aby občané České republiky, kteří se chtějí bránit proti výkonu státní moci, neměli možnost obrátit se na advokáty, jimž věří právě proto, že tito advokáti nesdílejí sympatie k fungování současné vlády a kritizují ji.
3. Není možné připustit, aby politická činnost byla povolena jen advokátům, kteří podporují fungování současné vlády, a byli od ní zrazováni ti, kdo stojí v opozici. Takový postoj je podle našeho názoru v rozporu s čl. 5 Ústavy ČR: *„Politický systém je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů.“*

4. Podobná veřejná prohlášení mohou narážet na ustanovení etického kodexu nejen z hlediska základních pravidel (povinnost poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu), ale i z hlediska ochrany soutěže advokátů, zejm. čl. 19 odst. 1 etického kodexu, který uvádí: „*V zájmu klientů i soutěžitelů postupuje advokát v soutěži s ostatními advokáty poctivě. K soutěžním účelům zejména nepoužívá údaje vědomě nepravdivé, klamavé nebo snižující jiného advokáta...*“

Z naší reakce předsedovi ČAK si dovoluujeme citovat následující:

„Jsme přesvědčeni, že naše důsledná práce k obraně individuálních práv, svobod a důstojnosti je tím nejlepším, co můžeme pro vážnost advokátního stavu učinit. A to jak na poli právním, tak i politickém (nemluvě již o tom, že považujeme v zásadě za nemožné tyto dvě složky od sebe oddělit). Náš respekt ke kolegům nám brání je zostouzet či napadat jen pro to, že se veřejně nepostavili například proti covidovým krizovým či mimořádným opatřením, omezujícím svobodu pohybu mezi okresy, právo na vycházení či přístup ke společenskému životu neočkovaných osob. Nečiníme si nárok vyslovovat jakékoliv soudy vůči kolegům, kteří se neozvali, když vláda České republiky vyhlásila nouzový stav v rozporu se stanoviskem Parlamentu České republiky nebo když současná předsedkyně Poslanecké sněmovny vyhlásila stav legislativní nouze. Ačkoliv je podle nás nasnadě, že jde o kroky „stávajícího demokratického systému“ a že jde o kroky, u nichž lze zcela důvodně pochybovat o jejich zákonnosti a souladu se základními principy demokratického právního státu.

Závěrem si dovoluujeme citovat úryvek z internetových stránek České advokátní komory s cílem připomenout Vám, že politická angažovanost advokátů není jevem výjimečným, že naopak mezi advokáty, kteří se ve své době stavěli proti existujícímu systému, kteří vyjádřili svůj občanský postoj k obraně hodnot advokacie, je mnoho uznávaných osobností: „Z advokátů – politiků stojí v

popředí nepochybně první ministr financí Alois Rašín, mnoholetý ministr spravedlnosti Ivan Dérer, sociálně-demokratičtí ministři Lev Winter a Alfréd Meissner, poradce a přítel T.G.Masaryka Václav Bouček, prvorepublikový diplomat a posléze prezident Nejvyššího kontrolního úřadu Eduard Koerner aj.“

Tímto bychom Vás, vážený pane předsedo České advokátní komory a vážený kolego, chtěli ujistit, že i my takto budeme činit nadále, v duchu pravidel demokratické advokacie, v souladu se slibem advokáta i základními principy demokratického právního státu.“

(Celý text naší reakce najdete zde.)

Zdroj fotografie: Advokátní deník